

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Buiucani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul, 2
Email: jbu@justice.md; Tel.: /+373 22/ 204 904
www.instante.justice.md

01 Iulie 2026
Dosar nr. 4-174/2026

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Al. Lăpușeanu, nr. 28, MD-2004

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază în adresa DVS sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (5¹) art. 30 din Codul contravențional, cu copia materialului contravențional nr. 4-174/2026.

Anexă: Materialele cauzei contravenționale: 4-174/2026 pe 93 file.

Angela VASILENCO
Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) ___

Executor: Ialovoi Dorin

Dosar nr. 4-174/2026
4-26005618-12-4-20012026

ÎNCHEIERE

26 mai 2026

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,

În componența:

Președintelui ședinței, judecător

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Apărătorului

Denis Guzun

Dorin Ialovoi

Pavel Roibu

Denis Ipatii

examinând în ședință publică cauza contravențională în privința lui Sandu Victor Grigorii, născut la 06 noiembrie 1996, INDP 201204800238, domiciliat în mun. Chișinău, com. Budești, str. Școlii 30, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 233 alin. (1) din Codul contravențional, instanța,

CONSTATĂ :

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în procedura judecătorului Denis Guzun, se află în examinare cauza contravențională de învinuire a lui Sandu Victor Grigorii, de comiterea contravenției prevăzute de art. 233 alin. (1) din Codul Contravențional.

În ședința de judecată din 22 mai 2026, apărătorul Denis Ipatii, acționând în interesele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional - Victor Sandu, a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității *prevederilor* art. 30 alin. (5¹) din Codul contravențional (în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 245–246 din 07.06.2024, art. 353, în vigoare din 07.09.2024).

În ședința de judecată apărătorul a precizat că, Curtea Constituțională nu s-a expus asupra subiectului menționat în cerere, a verificat portalul. A fost o altă excepție în cadrul unei alte cauze, însă până la modificările operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024.

Procurorul a notat că în cazul în care instanța va verifica respectarea tuturor criteriilor, consideră cererea posibilă de a fi admisă.

Ascultând argumentele participanților la proces, analizând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră că este întemeiată și necesar a fi *admisă*, din următoarele considerente.

Conform art. 7 alin. (3) – (3³) din Codul de procedură penală, (3) în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen

de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii. (3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin. (3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

Instanța reține că, în cadrul ședinței de judecată a fost solicitată sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității *prevederilor* alin. (5¹) al art. 30 din Codul contravențional (*în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 245–246 din 07.06.2024, art. 353, în vigoare din 07.09.2024*).

În această ordine de idei, instanța constată că, norma vizată, și anume alin. (5¹) al art. 30 din Codul contravențional, poate constitui obiect al controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, iar sesizarea este depusă de un participant la proces.

De asemenea, instanța constată că, la acest moment, nu există o hotărâre a Curții având ca obiect prevederile contestate ale alin. (5¹) art. 30 din Codul contravențional, în redacția Legea nr. 136 din 06.06.2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 245–246 din 07.06.2024, art. 353, în vigoare din 07.09.2024.

Aceste prevederi stabilesc că „*termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute de alin. (2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare*”.

Totodată, instanța reține că norma respectivă este relevantă pentru soluționarea prezentei spețe.

Prin urmare, prin prisma celor enunțate, instanța de judecată găsește necesar de a admite cererea avocatului Denis Ipatii, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional - Victor Sandu, prin care solicită sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității *prevederilor* alin. (5¹) art. 30 din Codul contravențional (*în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 245–246 din 07.06.2024, art. 353, în vigoare din 07.09.2024*).

În consecință, ținând cont de cele expuse și conducându-se de prevederile art. 7, 342 din Codul de procedură penală și art. 135 din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,

DISPUNE :

Se admite cererea avocatului Ipatii Denis, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional - Victor Sandu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Denis Ipatii, în interesele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional - Victor Sandu, prin care solicită sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității *prevederilor* alin. (5¹) art. 30 din Codul contravențional (*în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 245–246 din 07.06.2024, art. 353, în vigoare din 07.09.2024*).

Se remite, conform competenței, Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a *prevederilor* alin. (5¹) art. 30 din Codul contravențional, cu copia materialului contravențional.

Încheierea instanței de judecată este definitivă.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Denis Guzun

15

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume – Sandu
2. Prenume – Victor
3. Adresa – mun. Chișinău, com. Budești, str. Școlii 30
4. Numele și prenumele reprezentantului - Ipatii Denis
5. Ocupația reprezentantului – Avocat

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Exercitarea controlului constituționalității a prevederilor alin. 5¹ al art. 30 al Codului Contravențional:

Prescripția răspunderii contravenționale (lipsa/omisiunea reglementării momentului reluării termenului de prescripție după întreruperea acestuia, în legătură cu expedierea cauzei în instanța de judecată pentru examinare în fond):

- (1) Prescripția înlătură răspunderea contravențională.
- (2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este 18 luni.
- (3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (4) și (10), art. 78¹, art. 155¹, art. 177 alin. (3) și (4) lit. c), d), g) și art. 179 este de 24 de luni.
- (4) Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii contravenției erau minore.
- (5) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.
- (5¹) Termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute de alin. (2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare.**
- (6) În cazul săvârșirii unei noi contravenții de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare contravenție separat.
- (7) Curgerea termenului de prescripție se suspendă dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional. În acest caz, curgerea termenului de prescripție se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Curgerea termenului de prescripție se suspendă și în cazul contestării deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale sau a hotărârii judecătorești.
- (8) - abrogat.
- (9) În cazul contravenției continue și al contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.
- (10) Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.
- (11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul:
 - a) a cărui răspundere contravențională a fost înlăturată;
 - b) care a executat integral sancțiunea;
 - c) în a cărui privință procesul contravențional a încetat.

prin prisma art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În data de 20.07.2024 ora 01:55, cet. Sandu Victor conducând mijlocul de transport de model Dacia cu n/1 NWN 487 a fost stopat de colaboratorii INSP al IGP al MAI, după care a fost supus testării alcoolscopice cu aparat de tip "Drager", în rezultatul căreia s- stabilit că în aerul expirat al acestuia sunt prezenți vapori de alcool cu concentrația 0,34 mg/l. Ulterior a fost îndreptat spre Dispensarul Republican de Narcologie în vederea examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei.

Tot în data de 20.07.2024 prin Procesul-Verbal nr.844 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, întocmit în urma examinării medicale a cet. Sandu Victor, expertul a oferit concluzia medicală – TREAZ, consecințele consumului de alcool.

În data de 23.07.2024 de către SUP al IP Ciocana pe semnele componentei de infracțiune prevăzute de art.264/1 alin.(1) CP a fost pornită cauza penală nr. 2024480606.

În data de 29.07.2024 prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana Anastasia Juravliova cet. Sandu Victor a fost pus sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin.(1) CP.

În data de 26.09.2024, prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana, Anastasia Juravliova, cauza penală a fost clasată și dispusă inițierea procedurii contravenționale, iar în acest sens fiind emisă Ordonanța din 27.09.2024.

În data de 13.12.2024, prin Ordonanța procurorului ierarhic superior, Ordonanța de clasare a urmăririi penale și celei de inițiere a procedurii contravenționale au fost anulate cu dispunerea reluării urmăririi penale.

În data de 28.07.2025 prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana, Pavel Roibu, cauza penală a fost clasată și dispusă inițierea procedurii contravenționale, iar în acest sens fiind emisă Ordonanța din 31.07.2025.

În data de 19.01.2026, în ultima zi de expirare a termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, fără a fi efectuată nici o acțiune procesuală, procurorul a remis cauza în instanța de judecată.

La moment cauza se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, judecător Guzun Denis, dosar nr.4-26005618-12-4-20012026.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia noastră, prevederile alin. 5¹ al art. 30 din Codul de Contravențional sunt neconstituționale (*lipsa/omisiunea reglementării momentului reluării termenului de prescripție după întreruperea acestuia, în legătură cu expedierea cauzei în instanța de judecată pentru examinare în fond*) și care prin urmare încalcă grav drepturile fundamentale ale reclamantului/contravenientului prin urmare solicităm Onoratei Curți, verificarea constituționalității acestei norme prin prisma art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 4

"Drepturile și libertățile omului"

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte

tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

"Constituția, Lege Supremă"

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

"Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale"

- (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.
- (2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 15

"Universalitatea"

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16

"Egalitatea"

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

"Accesul liber la justiție"

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

"Prezumția nevinovăției"

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

"Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle"

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) **Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.**

Articolul 26

"Dreptul la apărare"

- (1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54

”Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți”

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2. CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (ROMA, 4.XI.1950)

Articolul 1

”Obligația de a respecta drepturile omului”

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

”Dreptul la un proces echitabil”

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13

”Dreptul la un remediu efectiv”

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 17

”Interzicerea abuzului de drept”

Nicio dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această Convenție.

3. DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI *(New York, 10.XII.1948).*

Articolul 8

Orice persoana are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale care sînt recunoscute prin constituție sau lege.

Articolul 9

Nimeni nu trebuie să fie arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Articolul 10

Orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acușări în materie penală îndreptată împotriva sa.

Articolul 11

1. Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

2. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nui constituiau, în momentul cînd au fost comise, un act cu caracter penal conform dreptului internațional sau național. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai grea decît aceea care era aplicabilă în momentul cînd a fost săvîrșit actul cu caracter penal.

Articolul 30

Nici o dispoziție a prezentei Declarații nu poate fi interpretată ca implicînd pentru vreun stat, grupare sau persoană dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a săvîrși vreun act îndreptat spre desființarea unor drepturi sau libertăți enunțate în prezenta Declarație.

4. CODUL CONTRAVENȚIONAL AL REPUBLICII MOLDOVA *(Legea nr.218 din 24.10.2008)*

Articolul 2

”Scopul legii contravenționale”

Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi contravenții.

Articolul 5

”Principiul legalității”

(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravențională.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise

(3) Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Articolul 7
"Principiul dreptății"

Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Articolul 30
Prescripția răspunderii contravenționale

- (1) Prescripția înlătură răspunderea contravențională.
- (2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este 18 luni.
- (3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (4) și (10), art. 78¹, art. 155¹, art. 177 alin. (3) și (4) lit. c), d), g) și art. 179 este de 24 de luni.
- (4) Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii contravenției erau minore.
- (5) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.
- (5¹) Termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute de alin. (2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare.**
- (6) În cazul săvârșirii unei noi contravenții de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare contravenție separat.
- (7) Curgerea termenului de prescripție se suspendă dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional. În acest caz, curgerea termenului de prescripție se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Curgerea termenului de prescripție se suspendă și în cazul contestării deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale sau a hotărârii judecătorești.
- (8) - *abrogat.*
- (9) În cazul contravenției continue și al contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.
- (10) Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.
- (11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul:
 - a) a cărui răspundere contravențională a fost înlăturată;
 - b) care a executat integral sancțiunea;
 - c) în a cărui privință procesul contravențional a încetat.

Articolul 375
"Prezumpția de nevinovăție"

- (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.
- (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.
- (3) Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Articolul 378
"Dreptul la apărare"

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

Articolul 381

"Accesul liber la justiție"

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentantul autorității competentă să soluționeze cauza contravențională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta imparțialitatea.

(4) Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovătesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

5 CODUL PENAL al RM (COD Nr. 985 din 18-04-2002):

Articolul 60

"Prescripția tragerii la răspundere penală"

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

- a) 3 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;
- b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave;
- c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave;
- d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave;
- e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

(1¹) În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 159, 160, 167, 171, 172, 206, 208¹ săvârșite asupra minorilor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care minorul a împlinit vârsta de 18 ani. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.

(2) În cazul infracțiunii continue, termenul de prescripție curge de la data încetării activității infracționale sau de la data survenirii unui eveniment care împiedică această activitate. În cazul infracțiunii prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.

(3) În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

(4) Prescripția se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), cauza penală parvine în instanța de judecată pentru examinare în fond. Din momentul înregistrării cauzei penale în instanța de judecată începe să curgă un nou termen de prescripție.

(5) Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală. Curgerea prescripției se suspendă și în cazul în care se solicită eliberarea acordului privind pornirea urmăririi penale sau ridicarea imunității acordate prin lege. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei, din momentul

autodenunțării, din momentul eliberării acordului privind pornirea urmăririi penale sau din momentul ridicării imunității.

(5¹) Termenul prescripției se suspendă pe perioada suspendării urmăririi penale.

(5²) Un nou termen de prescripție începe să curgă în cazul admiterii, conform art. 465⁶ din Codul de procedură penală nr. 122/2003, a cererii de reluare a examinării cauzei penale judecate în lipsa persoanei condamnate.

(6) Aplicarea prescripției față de persoana care a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă se decide de către instanța de judecată. Dacă instanța nu va găsi posibilă aplicarea prescripției și liberarea de răspundere penală, detențiunea pe viață se va înlocui cu închisoare pe 30 de ani.

(7) Termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

(8) Prescripția nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război, infracțiuni de tortură, tratament inuman sau degradant sau alte infracțiuni prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, indiferent de data la care au fost săvârșite.

6 COD Nr. 122 din 14-03-2003 CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 230

”Noțiunea de termene procedurale și consecințele nerespectării lor”

(1) Termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod.

(2) În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

(3) Dacă o măsură procesuală nu poate fi luată decît pe un termen prevăzut de lege, expirarea acestuia impune încetarea efectului acestei măsuri.

Articolul 231

Calcularea termenelor procedurale

(1) Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani.

(2) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

(3) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

(4) Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfîrșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfîrșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

(5) Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfîrșitul primei zile lucrătoare care urmează.

7 **LEGE cu privire la actele normative** (Nr. 100 din 22-12-2017)

Articolul 3

Principiile activității de legiferare

(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:

a) constituționalitatea;

b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale;

c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente;

d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;

e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității;

f) respectarea ierarhiei actelor normative.

(2) La elaborarea unui act normativ care vizează reglementarea activității de întreprinzător se respectă:

a) principiile generale stabilite de Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător; și

b) în cazul în care actul normativ instituie sau reglementează acte permissive, inclusiv prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional. Soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să fie în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și să asigure compatibilitatea cu aceasta.

(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:

a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;

b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

Articolul 4. Caracterul actului normative

Actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului.

ARGUMENTELE ÎN SUSȚINEREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

Onorată Curte, prin prisma legislației pertinente sus expuse, noi considerăm că normele supuse verificării constituționalității sunt contrare principiilor fundamentale statuate în Constituția Republicii Moldova.

Astfel întru trecerea testului de admisibilitate a prezentei sesizări, menționăm că conform art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

Prezenta excepție fiind ridicată de către dl. Ipatii Denis, avocat al contravenientului Sandu Victor, în cadrul cauzei contravenționale, astfel sesizarea fiind formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

În același timp, asupra aspectului verificării constituționalității respectivelor norme, anterior de către Curte, menționăm că prevederile art.30 alin. 5/1 ale Codului de Procedură Contravențională nu au fost supuse examinării constituționalității acestora din perspectiva criticilor aduse prin prezenta sesizare, ba mai mult că însași Înalta Curte ”oferă justițiabililor posibilitate de examinare repetată” a unor prevederi legale a căror constituționalitate a fost deja examinată, astfel în Ghidul practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională, unde Curtea a statuat: *Așadar, faptul că există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau*

există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.

Prin urmare, având în vedere că indiscutabil anterior nu au fost supuse controlului constituționalității respectivele sintagme prin prisma criticilor din prezenta sesizare, legal conchidem că nu există impedimente pentru a nu a examina fondul prezentei sesizări.

Deasmeni, la fel asupra "tregerii testului admisibilității" prezentei sesizări, dorim reaminti constatările anterioare ale Înaltei Curți în Hotărârea nr.19 din 18 decembrie 2012, la pct. 20 "Curtea reamintește că este competentă anume și exclusiv să aprecieze circumstanțele de drept, cele de fapt fiind, în principiu, irelevante. Prin urmare, controlul constituționalității operat de Curtea Constituțională a priori nu numai că implică, dar și impune exclusiv abordarea "in abstracto" a problemelor de compatibilitate a normelor legale cu cele constituționale." și din Hotărârea nr.1 din 15.01.2013 pct.pct. 23 -24 "Chiar și în cazul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate, care se ridică la aplicarea legii în cadrul litigiului dedus spre soluționare instanței de judecată, Curtea nu este competentă a analiza aplicarea unei anumite dispoziții legale unei situații concrete, ci numai compatibilitatea in abstracto a prevederilor contestate cu normele Constituției. De asemenea, deși soluționarea litigiilor concrete între persoane concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să cuantifice în concreto efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței, prin raportarea normelor contestate atât la dispozițiile constituționale, cât și la prevederile Convenției Europene, Curtea Constituțională statuează asupra calității normei juridice de a respecta in abstracto dispozițiile Constituției și ale Convenției Europene, ținând cont, în același timp, de efectele potențiale sau de riscurile pe care le comportă aceasta în raport cu destinatarii normei." precum și importanța problemei abordate, atât pentru situația reclamantului cât pentru întreaga societate, în vederea respectării drepturilor fundamentale ale cetățenilor considerăm întemeiat să solicităm Înaltei Curți verificarea normelor supuse verificării, prin prisma compatibilității acestora cu prevederile Legii Supreme a Republicii Moldova.

Onorată Curte, prin prisma legislației pertinente sus expuse, noi considerăm că norma supusă verificării constituționalității este contrară principiilor fundamentale statuate în Constituția Republicii Moldova, și în special fiind contrară cu art.23 din Constituție.

Astfel atât CEDO cât Înalta Curte în nenumărate rânduri au statuat că o componentă esențială a principiului *securității raporturilor juridice* reprezintă "previzibilitatea și accesibilitatea legii", iar acest principiu urmează a fi interpretat doar în varianta în care "Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul *nemo censetur ignorare legem* nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general."

Astfel, în cauze precum *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvényi contra Ungariei*, 1999, *Rotaru împotriva României*, 2000, *Damman împotriva Elveției*, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. ("principiul securității juridice, fundament al statului de drept repere jurisprudențiale" ion predescu judecător la curtea constituțională, marieta safta magistrat-asistent șef)

Iar având în vedere statuările CEDO sub acest aspect, cu ușurință deducem faptul că lipsa instituirii, de fapt omisiunii reglementării momentului reluării termenului de prescripție după întreruperea acestuia, în legătură cu expedierea cauzei în instanța de judecată pentru examinare

în fond, aduce atingeri grave principiului securității raporturilor juridice, precum și principiilor potrivit cărora legea ”trebuie să fie previzibilă și clară.

Căci legislatorul la alin.(5¹) al art.30 din Codul Contravențional a instituit momentul de întrerupere a termenului de prescripție de tragere la răspundere, acest moment fiind unul absolut cert și anume punct de pornire a întrerupere a termenului de prescripție fiind remiterea cauzei în instanța de judecată pentru examinare în fond – dar în același timp legislatorul cu desăvârșire a omis a indica momentul reluării curgerii acestui termen (sau instituirii unui nou termen), prin ce aducând atingeri grave principiului securității raporturilor juridice, precum și principiilor potrivit cărora legea ”trebuie să fie previzibilă și clară”.

Iar în contradictoriu cu alin.(5¹) al art.30 din Codul Contravențional, (*prin prisma principiului că actul normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune*) vom face trimitere la Codul Penal al RM, unde, legislatorul a instituit același mecanism de întrerupere a termenului de prescripție, dar în același timp a indicat și momentul reluării și anume la alin.(4) al art.60 din Codul Penal:

(4) Prescripția se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), cauza penală parvine în instanța de judecată pentru examinare în fond. Din momentul înregistrării cauzei penale în instanța de judecată începe să curgă un nou termen de prescripție.

Astfel, în cazul cauzelor penale, pentru subiecți fiind foarte clar că odată cu expedierea pentru examinarea în fond a cauzei se întrerupe termenul de prescripție, iar din acest moment începe a curge un nou termen, în cazul cauzelor contravenționale odată cu întreruperea termenului în legătură cu expedierea cauzei în judecată apare o incertitudine totală (privind durata noului termen, momentul de la care începe a curge noul termen, reluarea integrală a termenului sau continuare termenului neexpirat și în cel mai important rând subiectul/persoana NU CUNOȘATE CARE ESTE LIMITA MAXIMĂ A RĂSPUNDERII), fapt ce dincolo de orice îndoială atestă neconstituționalitatea alin.(5¹) al art.30 din Codul Contravențional, manifestată prin omisiunea totală de a reglementa respectivele aspecte, or, persoana de facto, prin încălcarea principiului securității juridice, rămâne într-o stare permanentă de incertitudine juridică (cât timp poate fi urmărită, când încetează dreptul statului de a o sancționa și inclusiv efectele actelor procesuale asupra prescripției), or, în situația dată respectivele norme cu siguranță nu pot fi caracterizate ca fiind accesibile, clare și previzibile în efectele sale, fapt ce contravine art.23 din Constituție.

Din perspectiva standardelor CEDO, atunci când întreruperea prescripției nu este însoțită de stabilirea unui nou termen clar și previzibil, pot fi afectate principiul securității juridice; principiul legalității (art. 7 CEDO); dreptul la un proces într-un termen rezonabil (art. 6); protecția împotriva arbitrarului; dreptul efectiv la apărare, iar în special pentru contravenții și delictelor ușoare, o asemenea reglementare riscă să transforme răspunderea într-una practic imprescriptibilă de facto, ceea ce este dificil de conciliat cu exigențele Convenției Europene.

Astfel, având în vedere cele sus menționate și în special neconcordanța prevederilor supuse verificării, cu drepturile și libertățile fundamentale proclamate în Constituția Republicii Moldova, constatăm cu certitudine că Înalta Curte urmează a fi sesizată pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a respectivelor norme.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În baza argumentelor expuse solicităm Înaltei Curți recunoașterea neconstituționalității a prevederilor:

alin. 5¹ al art. 30 al Codului Contravențional (Prescripția răspunderii contravenționale) (5¹)
Termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute de alin. (2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare.
(lipsa/omisiunea reglementării momentului reluării termenului de prescripție după întreruperea acestuia, în legătură cu expedierea cauzei în instanța de judecată pentru examinare în fond)

ca fiind contrare articolului 23 din Constituția Republicii Moldova

VI – LISTA DOCUMENTELOR

Toate actele ce confirmă cele indicate în prezenta Sesizare sunt anexate la materialele cauzei contravenționale nr. nr.4-26005618-12-4-20012026, aflate în gestiunea judecătorului Guzun Denis, judecător în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Municipiul Chișinău
18 mai 2025

representant/avocat Ipatii Denis